

78
c38

ACQUES CHAILLEY

40.000
ANI
DE MUZICĂ

78
—
e38

JACQUES CHAILLEY

Născut în anul 1910, într-o familie de muzicieni, Jacques Chailley s-a făcut cunoscut concomitent în cercurile universitare și muzicale. Elev al lui Gustave Cohen la Facultatea de litere și al lui Henri Busser la Conservator, a studiat armonia, compoziția, arta dirijorală, muzicologia. La douăzeci și șapte de ani, a fost numit secretar general al Conservatorului național, unde a devenit director adjunct în 1947, iar apoi profesor la clasa de ansamblu vocal. Este actualmente profesor de istoria muzicii la Sorbona și director al Institutului de muzicologie la Universitatea din Paris.

Este autorul unei opere importante, atât pe tărîm componistic, cît și ca teoretician și muzicolog. Creația sa muzicală abordează cele mai diferite genuri, de la operă la muzica religioasă, de la muzica de cameră la simfonia pentru orchestră. Jacques Chailley s-a dedicat în deosebi restaurării și repunerii în valoare a muzicii evului mediu. Ca scriitor, a publicat numeroase studii de muzicologie și importante lucrări de teorie muzicală (*Teoria muzicii* în colaborare cu H. Challan, *Tratat istoric de analiză muzicală*, *Istoria muzicii evului mediu*).

Traducere de
TATIANA NICHITIN

Coperta de
ILEANA CEAUȘU-PANDELE

Această lucrare se întărește după
JACQUES CHAILLEY
40.000 ANS DE MUSIQUE
Librairie Plon, Paris, 1961

TABLA DE MATERII

	Pagina
INTRODUCERE	7
I. IN CAUTAREA, UNUI TRECUT	
1. Prolog la o istorie a istoriei muzicii : un medic și un predicator	12
2. Antichitatea și istoria muzicii	16
3. Evul mediu și istoria muzicii	24
4. Renașterea și secolul XVII în căutarea antichității	30
5. Secolele XVIII și XIX în căutarea evului mediu	39
6. Secolul XIX în căutarea Renașterii	50
7. Secolul XX în căutarea... .. .	60
II. IN CAUTAREA UNEI MUZICI RELIGIOASE	
8. La ce servește muzica ?	67
9. Muzica pentru zei : magia, masca și dansul	73
10. Muzica creștină : reculegere sau extaz ?	81
11. Muzica polifonică : „ <i>Mors festivo</i> ”	85
12. Statuia ideală a lui Berlioz	90
13. Concertul de muzică religioasă	95
III. IN CAUTAREA UNEI MUZICI LAICE	
14. Muzică pentru prinți	103
15. Publicul apare la început ca un intrus	108
16. Muzica devine un „spectacol”	113
17. Muzică pentru Hirtie	120
18. Dodecafonismul secolului XX	135
19. Muzica concretă și electronică	152
20. Muzica la cutie	157

IV. IN CAUTAREA VEDETELOR

21. Piersicile d-rei Melba, sau Cîntărețul	171
22. Coarnele de diavol ale lui Paganini, sau Virtuozul	189
23. Ceafa Annei Camargo, sau Balerina „stea“	201
24. Arcușul lui Édouard Colonne, sau Dirijorul	217
25. Pălăria lui Beethoven, sau Compozitorul	229
26. Blana d-lui Choudens, sau Editorul	239
27. Clarinetul lui Scudo, sau Criticul	249
28. Boubouroche, sau Publicul	255

EPILOG

29. Autopsie pentru secolul XXI	261
INDEX ALFABETIC	269
TABELUL ILUSTRĂȚILOR IN AFARA TEXTULUI	277

40.000 de ani: aceasta este vârsta atribuită de către arheologi celor mai vechi reprezentări cunoscute ale unor scene muzicale. Muzica a cărei mărturie o constituie aceste scene nu mai este, pentru noi, învăluită în mister: înregistrări efectuate în mijlocul a numeroase triburi primitive au adus-o în discotecile noastre, iar cinematecele ne informează asupra tuturor obiceiurilor care o însoțesc. Obiectul cărții de față este să arate care au fost etapele ce ne-au condus pînă la modernele noastre săli de concert, ce transformări a suferit însăși noțiunea de muzică și, o dată cu ea, principalii ei exponenți: compozitorul, cîntărețul, instrumentistul, dirijorul, editorul sau criticul, prin ce curioase fluctuații a trecut cunoașterea trecutului acestei arte, ce obiective a urmărit muzica între cosmogoniile originare și teoriile dodecafonice sau muzica concretă.

Această carte, din care vocabularul tehnic a fost în întregime eliminat și care abundă în anecdote semnificative, se adresează, prin forma sa, tuturor celor care se interesează de muzică; profesioniștii vor descoperi în paginile ei teze originale, iar amatorii vor înțelege poate, citind-o, cît sînt de departe de realitate cînd își inchipuie că un concert de muzică veche constituie o reproducere fidelă a originalului și că strămoșii noștri făceau coadă pentru a asculta un organum de Pérotin sau un concerto de Vivaldi...

EDITURA MUZICALĂ
A UNIUNII COMPOZITORILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA